

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Viesti 201

Komission tiedonanto - TRIS/(2025) 0611

Direktiivi (EU) 2015/1535

Ilmoitus: 2024/0601/FI

Ilmoittavan jäsenvaltion (Finland) sellaisen vastauksen toimittaminen, joka koskee Malta.

MSG: 20250611.FI

1. MSG 201 IND 2024 0601 FI FI 04-03-2025 04-03-2025 FI ANSWER 04-03-2025

2. Finland

3A. Työ- ja elinkeinoministeriö Työllisyys ja toimivat markkinat -osasto PL 32 FI-00023 VALTIONEUVOSTO Puhelin +358 (0)295 504 7261, maaraykset.tekniset.tem@gov.fi

3B. Sisäministeriö PL 26 00023 VALTIONEUVOSTO Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Elina Rydman +358 (0)295 488 586

4. 2024/0601/FI - H10 - Rahapelit

5.

6. Suomi esittää Maltan yksityiskohtaisen lausunnon johdosta kunnioittavasti seuraavaa.

Antamassaan yksityiskohtaisessa lausunnossa Malta tunnustaa ja antaa tunnustusta Suomen pyrkimyksille osittain poiketa nykyisestä monopoliin perustuvasta sääntelykehyksestä ja sallia pelien oikeudenmukainen ja laillinen tarjoaminen tavoitteena yhdenmukaistaa Suomen rahapelikehys tiiviimmin EU:n lainsäädännön kanssa. Rahapelilakiluonnoksen tarkistaminen on kuitenkin Maltaan mukaan herättänyt useita huolenaiheita, minkä vuoksi se on antanut yksityiskohtaisen lausunnon.

Suomi toteaa, että rahapelijärjestelmäuudistuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta. Tavoitteena on lisäksi estää rahapeleihin liittyvät väärinkäytökset ja rikokset. Uudistuksen valmistelussa on huomioitu kansainvälisiä kokemuksia ja pyritty luomaan sääntelymalli, jossa rahapelihaittojen ehkäisemiseen ja vähentämiseen tähtäävä rajoittava sääntely on tasapainossa kanavointikykyä tukevien rahapelijärjestelmän houkuttelevuutta tukevien elementtien kanssa.

Kuten Malta toteaa, jäsenvaltioilla on oikeus vahvistaa vapaasti rahapelipolitiikkansa tavoitteet ja määriteillä tavoittelemansa suojan taso, kunhan ne täyttävät EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä asetetut vaatimukset. Suomi katsoo alla esitetyn perusteella, että ehdotettu uusi rahapelijärjestelmä ja sitä ilmentävät lakiehdotukset ovat EU-oikeuden mukaisia.

Ohjelmistotoimilupaa koskevat säännökset (rahapelilain 7 §)

Malta katsoo yksityiskohtaisen lausuntonsa kohdassa 2.1., että ehdotetun rahapelilain 7 §:n mukainen edellytys toimiluvasta peliohjelmistojen valmistamiseksi, toimittamiseksi, asentamiseksi ja mukauttamiseksi rajoittaa palvelujen tarjoamisen vapautta EU-jäsenvaltioiden välillä. Malta katsoo edelleen, että tätä rajoitusta tulisi arvioida sen sopivuuden ja suhteellisuuden näkökulmista, ja että arvion tulisi perustua näyttöön ja tutkimustietoon.

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen ja hallinnollisten vaatimusten päällekkäisyyden välttämisen mukaisesti Malta on huolissaan siitä, että sellaiset rahapelioperaattoreiden päällekkäiset tarkastukset ja valvonta, joilla pyritään hankkimaan peliohjelmistotoimilupa Suomessa, voivat aiheuttaa hallinnollisia rasitteita operaattoreille, joilla on jo asianmukainen lupa tarjota tällaisia palveluja toisessa EU:n jäsenvaltiossa. Malta huomauttaa, että EU-tuomioistuimen vahvistamat yleistä etua koskevat pakottavat syyt eivät ole niin helposti siirrettävissä, että niillä voitaisiin perustella sellaisen kansallisen toimenpiteen käyttöönottoa, jolla rajoitetaan rahapeliohjelmistojen tarjoajien palvelujen tarjoamista, jossa osapuolena ei ole kuluttaja.

Malta toteaa havainneensa, että Suomen hallitus ei ole esittänyt asiaa tukevaa näyttöä tai tutkimusta, jossa selkeästi määriteltäisiin tämän rajoittavan ennakolupajärjestelmän käyttöönoton soveltuvuus ja tarpeellisuus.

Malta katsoo toimiluvanvaraisuuden johtavan valvontaviranomaisen tarpeettomiin ja suhteettomiin toimenpiteisiin, jotka aiheuttomasti rajoittavat Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa (SEUT) vahvistettuja vapauksia.

Suomi katsoo, että peliohjelmistojen toimiluvanvaraisuuden merkitystä ei ole tarkoituksenmukaista arvioida itsenäisenä rajoituksena, vaan osana esityksellä toimeenpantavaa laajaa rahapelijärjestelmä uudistusta sekä erityisesti säännellyn markkinan suojaamista lainvastaiselta toiminnalta. Jäsenvaltioilla on nimenomaisesti kansallista harkintavaltaa rahapelitoiminnan sääntelyn kysymyksissä, mistä toimilupamenettely on olennainen osa. Säännöselähdöksen taustalla onkin tavoite tehokkaasti ehkäistä ja torjua säännellyn rahapelimarkkinan ulkopuolista tarjontaa ja siten osaltaan varmistaa uudelle rahapelijärjestelmälle asetettujen, EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä hyväksyttyjen tavoitteiden toteutuminen.

Rahapelilain 33 §:ssä säädettäisiin kielletyksi sekä muiden kuin peliohjelmistotoimiluvan haltijoiden peliohjelmistojen hyödyntäminen toimiluvan mukaisten rahapeli toimeenpanossa että peliohjelmiston valmistaminen, saataville asettaminen, asentaminen tai muuttaminen toimijalle, jolla ei ole rahapelilain edellyttämää toimilupaa rahapeli toimeenpanoon. Ehdotetussa 33 §:ssä tarkoitetut kiellot edellyttävät toimiluvanvaraisuutta. Ohjelmistojen toimittaminen toimijoille, jotka toimeenpanevat rahapelejä tai suuntaavat rahapelitarjontaa valtakunnan alueelle ilman esityksessä edellytettyä toimilupaa aiheuttaisi esteen saada peliohjelmistotoimiluvan. Rahapelilain 84 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä kiellon rikkomisesta seuraamusmaksun ja kielloilla arvioidaan olevan merkittävää lainmukaisuuteen ohjaavaa vaikutusta.

Esitetty toimiluvanvaraisuus peliohjelmistojen osalta on esityksessä rajattu sopivuus- ja suhteellisuuskäytännön mukaisesti johtuen siten, että toimilupaa ei vaadittaisi ohjelmistoihin liitännäistoiminnoissa, kuten suorituskyvyn analysointi, markkinointi, asiakassuhteiden hallinta tai talous-, henkilöstö- ja muu hallinto. Esityksen peliohjelmistotoimilupaa koskeviin säännöksiin ehdotetaan siirtymäaikaa ja niitä sovellettaisiin vasta vuoden 2028 alusta lukien. Siirtymäajan tarkoituksena on helpottaa toimijoiden valmistautumista uuden sääntelyn mukaisiin vaatimuksiin.

Hallinnollisen taakan osalta on tärkeä huomioida, että esitetty toimilupamenettely olisi luonteeltaan erittäin kevyt. Toimilupamenettely varmistaisi osaltaan peliohjelmistotoimittajien luotettavuutta ja sopivuutta, mikä on olennaista uuden rahapelitoimintaan liittyvien väärinkäytösten ja rikosten ennalta estämisessä. Peliohjelmistotoimiluvan hakijaan kohdistuvat selvitysvelvollisuudet olisivat merkittävästi kevyempiä kuin yksinoikeus- ja rahapelitoimiluvanhakijoihin kohdistuvat. Esityksestä ei myöskään seuraisi säännönmukaista raportointi- tai auditointivelvollisuutta. Myös peliohjelmistotoimiluvanhaltijan valvontamaksu olisi huomattavasti alempi. Näin ollen sääntelyssä olisi huomioitu suhteellisuusperiaate.

Ennakollisella toimilupajärjestelmällä pyrittäisiin osaltaan varmistamaan, että peliohjelmistotoimintaa harjoittavat toimijat kykenevät vastaamaan lainsäädännöllisistä velvoitteistaan, toimijoita voidaan valvoa ja mahdolliseen lainvastaiseen toimintaan voidaan tehokkaasti puuttua. Vaikka peliohjelmistotoiminnassa ei ole kyse kuluttajiin kohdistuvasta liiketoiminnasta, kyse on kuitenkin rahapelitoimintaan välittömästi liitännäisestä erityislaatuudesta taloudellisesta toiminnasta, jonka toimiluvanvaraisuus on katsottu kansainvälisten kokemusten perusteella yhdeksi keskeiseksi keinoksi rahapelijärjestelmä uudistukselle asetettujen, EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä hyväksyttyjen tavoitteiden, eli oikeusturvan takaamisen, väärinkäytösten estämisen ja rahapelihaittojen ehkäisemisen ja vähentämisen

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

saavuttamiseksi. Esitettyä peliohjelmistotoimilupamenettelyä vastaavia säännöksiä on esimerkiksi Ruotsin ja Tanskan notifioiduissa kansallisissa lainsäädännöissä (spellag ja lov om spil).

Suomi toteaa, että rahapelialaa ei ole yhdenmukaistettu EU:ssa ja eri maiden sääntelyratkaisut eroavat toisistaan. EU-tuomioistuimien on painottanut vastavuoroista tunnustamista koskevassa oikeuskäytännössään, että EU-oikeuden nykytilassa, jossa lainsäädäntöä ei ole yhdenmukaistettu, ei edellytetä lisenssien tai toimilupien vastavuoroista tunnustamista. Maltan näkemykseen siitä, että hallitus ei ole esittänyt asiaa tukevaa näyttöä tai tutkimusta, Suomi toteaa, että esimerkiksi ajantasaisen tutkimustiedon puuttuessa lain oikeasuhtaisuutta voidaan arvioida myös muilla objektiivisilla keinoilla.

Edellä todetuista perusteista Suomi katsoo, että ehdotetulle peliohjelmistotoimilupaa koskevalle sääntelylle on EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen hyväksyttävä peruste ja sääntelyssä on oikeasuhtaisuutta.

Toimiluvan myöntämisen edellytykset (rahapelilain 10 §:n 2 momentin 8 kohta)

Malta katsoo yksityiskohtaisen lausuntonsa kohdassa 2.2., että rahapelilain 10 §:n 2 momentin 8 kohdan mukainen vaatimus, joka koskee toimiluvan hakijan luotettavuutta ja sopivuutta, on ristiriidassa EU:n perusvapauksien kanssa.

Maltan mielestä on haastavaa havaita, miten edellä mainittu rahapelilain luonnoksen kohta edistäisi tehokkaasti sen varmistamista, että operaattorit ovat luotettavia ja sopivia tarjoamaan rahapelipalveluja Suomen alueella. Malta on huolissaan, että ehdotettu sääntely kohdistuu tahattomasti hyvämaineisiin ja kokeneisiin rahapeliyhtiöihin, jotka täyttävät muiden EU/ETA-maiden asettamat tiukat lupaehdot ja noudattavat korkeatasoista pelaajien suojelua ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia toimenpiteitä. Maltan näkemyksen mukaan säännös vaikuttaa rajoittavan suhteettoman paljon sellaisten EU:ssa toimivien yhtiöiden mahdollisuutta saada toimilupaa Suomen rahapelimarkkinoille, jotka ovat käyttäneet niille SEUT-sopimuksessa vahvistettua perusvapautta tarjoamaan palveluja.

Malta huomauttaa, että Suomi ei myöskään ota kantaa siihen, miten ehdotettu rajoitus on oikeasuhteinen asetettuun tavoitteeseen turvata rahapeliluvanhaltijoiden luotettavuus ja sopivuus. Malta toteaa olevan erittäin tärkeää, että jäsenvaltion toteuttamiin rajoittaviin toimenpiteisiin liittyy selkeästi näyttöön perustuvaa tutkimusta, joka määrittää toimenpiteiden oikeasuhteisuuden suhteessa tavoitteisiin.

Suomi toteaa, että mainitun 10 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan hakijaa ei voida pitää luotettavana ja sopivana, jos hakijalle on kahden arviota edeltävän vuoden aikana mutta kuitenkin 1 päivän syyskuuta 2024 jälkeen annettu kieltopäätös tai määrätty seuraamusmaksu arpajaislain vastaisesta rahapeliin toimeenpanosta tai markkinoinnista. Säännös on osa laissa säädettävistä edellytyksistä, joiden perusteella arvioitaisiin hakijan luotettavuutta ja sopivuutta rahapelitoiminnan harjoittamiseksi. Tämä olisi välttämätöntä lainsäädännön tavoitteiden saavuttamiseksi, jotta voitaisiin esimerkiksi varmistua siitä, että rahapelitoiminnan luotettavuuden vaarantaviin väärinkäytöksiin tai rikoksiin syyllistyneille hakijoille ei myönnettäisi toimilupaa. Ehdotetun 10 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaisen säännöksen tavoitteena on varmistaa, että toimilupia myönnettäisiin vain sellaisille toimijoille, jotka eivät ole rikkoneet voimassa olevaa rahapelilainsäädäntöä.

EU-sääntely jättää jäsenvaltioille kansallista harkintavaltaa niiden päättäessä rahapelitoiminnan järjestämisestä ja sääntelystä omalla alueellaan. Nykyisessä rahapelijärjestelmässä rahapelitoiminta on Manner-Suomen osalta järjestetty Veikkaus Oy:n harjoittaman yksinoikeuden alle. Suomen yksinoikeusjärjestelmän ylläpitäminen on edellyttänyt, että valtio torjuu arpajaislain vastaisesti toimeenpantuja rahapelejä ja niiden markkinointia. Euroopan unionin komissio on suosituksissaan todennut, että jäsenvaltioiden on asianmukaista torjua rahapelipalvelut, joita ei sallita unionin oikeuden eikä sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jossa rahapelipalvelua käytetään. Komissio on ryhtynyt myös oikeudellisiin toimiin, jos se on katsonut, että jäsenvaltio ei toteuta valitsemaansa yksinoikeusjärjestelmää johdonmukaisesti, vaan sallii luvattoman rahapelitoiminnan.

Nykyisessä yksinoikeusjärjestelmässä muiden kuin yksinoikeustoimija Veikkaus Oy:n rahapeliin toimeenpano ja markkinointi on arpajaislain mukaisesti yksiselitteisesti kielletty. Nykyisen yksinoikeusjärjestelmän ulkopuoliset

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

rahapeliyhteisöt pyrkivät erilaisilla markkinointitoimillaan tietoisesti ja tarkoituksella rikkomaan tai kiertämään tätä yksiselitteistä kieltä. Voimassa olevan rahapelitoimintaa sääntelevän arpajaislain vastainen järjestelmän ulkopuolisten toimijoiden rahapeliin toimeenpano ja markkinointi Manner-Suomessa voidaan kieltää kieltopäätöksellä, ja lainvastaisen toiminta voidaan sanktioida seuraamusmaksulla ja myös asettamalla maksuliikenne-esto. Tällaisessa arpajaislain vastaisessa toiminnassa ei ole kyse EU:ssa toimivien yhtiöiden SEUT-sopimuksessa turvatusta oikeudesta tarjota palvelujaan EU:n alueella, vaan toiminnasta, jolla rikotaan EU-sääntelyn mahdollistamaa jäsenvaltion oikeutta järjestää rahapelitoimintaa yksinoikeustoiminnan alle ja oikeutta rajoittaa järjestelmän ulkopuolisten toimijoiden rahapeliin toimeenpanoa ja markkinointia jäsenvaltion rahapelijärjestelmässä.

Voimassa olevan rahapelilainsäädännön tietoinen ja tarkoituksellinen rikkominen sekä sen johdosta toimijalle annetut seuraamukset osoittavat selkeää piittaamattomuutta toisen jäsenvaltion asettamista lainsäädännöllisistä velvoitteista ja ovat siten osoitus siitä, ettei kyseinen toimija ei ole sopiva ja luotettava harjoittamaan ehdotetussa uudessa rahapelilaissa tarkoitettua rahapelitoimintaa.

Suomi viittaa lisäksi edellä toteamaansa, että EU-oikeudessa ei edellytetä lisenssien tai toimilupien vastavuoroista tunnustamista. Eli vaikka rahapeliyhtiöllä olisi yhdessä jäsenvaltion myöntämä toimilupa, ei se oikeuta toimeenpanemaan tai markkinoimaan rahapelejä toisessa jäsenvaltiossa.

Pelijärjestelmien ja laitteiden sijainti (rahapelilain 46 §)

Maltan yksityiskohtaisen lausunnon kohdassa 2.3. esitetyn näkemyksen mukaan rahapelilain 46 §:n mukainen sääntely muodostaa kiinteää toimipaikkaa koskevan vaatimuksen, ja se voi sellaisenaan merkitä SEUT-sopimuksen mukaisten vapauksien rikkomista. Malta tuo esiin, että EU-tuomioistuimien on katsonut, että vaatimus kiinteästä toimipaikasta on suoraan vastoin palvelujen tarjoamisen vapautta, koska sen vuoksi muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden yritysten on mahdotonta tarjota palveluitaan kyseisessä jäsenvaltiossa. Lisäksi EU-tuomioistuin on todennut, että kiinteä toimipaikka syrjäyttää palvelujen tarjoamisen vapauden, ja tällainen vaatimus voidaan hyväksyä vain, jos se on välttämätön edellytys tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi.

Malta toteaa, että Suomen toimittama vaikutustenarviointi ei sisällä perusteltuja syitä tämän pykälän sisällyttämiselle. Malta kuitenkin myöntää, että rahapelilain 46 §:ssä sallitaan tästä rajoituksesta poikkeaminen kahdessa tapauksessa, mutta Malta on edelleen huolissaan tällaisten poikkeamien soveltamisesta käytännössä.

Suomi toteaa, että ehdotetussa 46 §:n 1 momentissa säädettäisiin toimiluvanhaltijan pääsääntöisestä velvollisuudesta sijoittaa pelijärjestelmät ja arvontalaitteet Suomeen. Säännöksen tavoitteena on osaltaan varmistaa, että rahapeliin toimeenpanossa käytettävät pelijärjestelmät ja arvontalaitteet täyttävät niille asetetut tekniset vaatimukset ja että pelaajien oikeusturva ei vaarannu eikä synny väärinkäytösriskejä. Teknisten vaatimusten noudattaminen varmistaminen olisi valvontaviranomaisen kannalta helpompaa, jos pelijärjestelmät ja arvontalaitteet sijaitsisivat Suomessa.

Pykälän 2 momenttiin sisältyy kuitenkin säännökset, joiden nojalla on mahdollista poiketa pykälän 1 momentin pääsäännöstä. Poikkeussäännösten tarkoituksena on varmistaa, että pelijärjestelmien osalta voitaisiin huolehtia niiden luotettavasta ja arvannon satunnaisuuden varmistavasta toiminnasta pelijärjestelmien sijaintipaikasta riippumatta. Pelijärjestelmää ei tarvitsisi ensinnäkään sijoittaa Suomeen, jos toimiluvanhaltijalla on toimilupa toisessa valtiossa, jossa viranomainen valvoo sen rahapeliin toimeenpanoa ja kyseinen viranomainen on tehnyt valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen toimiluvanhaltijan toimeenpanemien rahapeliin valvonnasta Suomessa. Pelijärjestelmiä ei myöskään tarvitsisi sijoittaa Suomeen, jos toimiluvanhaltija antaa valvontaviranomaiselle mahdollisuuden varmentaa pelijärjestelmän luotettavuus etäyhteyden tai muun vastaavan keinon avulla.

Suomi toteaa, että kyse ei näin ollen ole Maltan esittämän huolen mukaisesta kiinteästä toimipaikkavaatimuksesta, eikä säännöksen voida katsoa olevan tältä osin ristiriidassa SEUT-sopimuksen sääntelyn kanssa.

Esitettyjä pelijärjestelmän sijaintia vastaavia säännöksiä sisältyy esimerkiksi Ruotsin ja Tanskan notifioituihin rahapelilainsäädäntöihin (spellag ja lov om spil).

Rahapeliin toimeenpanoa koskevat säännökset (tappiorajat ja rahapeliin ominaisuuksia koskeva sääntely, rahapelilain 31 ja 32 §)

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Malta kannattaa yksityiskohtaisen lausunnon kohdan 2.4 toteamansa mukaisesti voimakkaasti pelaajia koskevia suojelutoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että pelaajien oikeusturva taataan, rahapeleihin liittyvät väärinkäytökset ja rikokset ehkäistään ja että rahapelihaitat olisivat mahdollisimman vähäisiä. Tästä huolimatta Malta on havainnut huolenaiheita liittyen ehdotettuun säännökseen rahapelitoimiluvanhaltijan rahapeliin toimeenpanosta, jossa säädettäisiin mahdollisuudesta säätää valtioneuvoston asetuksella toimiluvanhaltijoiden toimeenpanemia rahapelejä koskevista vuorokausi-, kuukausi- ja vuosikohtaisista enimmäistappiorajoista (32.2 §) ja mahdollisuudesta säätää sisäministeriön asetuksella rahapeliin ominaisuuksista (muun ohella suurimmat sallitut pelipanokset ja voitot) (32.3 §). Malta myöntää jäsenvaltioiden harkintavallan kansallisessa rahapelipolitiikassa mutta huomauttaa EU-tuomioistuimen ennakkoratkaisukäytännön mukaisesti, että rajoittavat toimenpiteet eivät saa olla syrjiviä, epä johdonmukaisia tai muutoin soveltumattomia eivätkä ne saa ylittää sitä, mikä on tarpeen. Näin ollen jäsenvaltioiden tulee osoittaa, että rajoittavat toimenpiteet ovat välttämättömiä niille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja että niitä sovelletaan johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla.

Malta kyseenalaistaa sen viittaamien säännösehdoitusten perustelut ja on epävarma niiden tarpeellisuudesta, koska säännösten tavoitteet voitaisiin todennäköisesti saavuttaa vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä. Tältä osin Malta toteaa, että se esimerkiksi kannattaa säännösehdoitusta (32.4 §), jonka mukaan rahapelitoimiluvanhaltijat voivat tarjota pelaajille määrällisiä ja ajallisia rajoituksia.

Malta toteaa, että Suomen on varmistettava, että kukin ehdotettu säännös on yhdenmukainen EU-oikeuden kanssa. Malta on huolissaan siitä, että sen viittaaman säännösehdoituksen soveltaminen näyttää koskevan ainoastaan rahapelitoimiluvanhaltijoita mutta ei yksinoikeustoimiluvanhaltijaa. Tämän lisäksi ehdotettu säännös erottaa eri rahapelityypit toisistaan niiden kohtelun osalta ilman perusteluja tällaiselle erottelulle. Malta toteaa, että vaikutusten arviointi ei tarjoa perusteluja erilaiselle sääntelylle sähköisessä toimintaympäristössä ja perinteisessä toimintaympäristössä toimeenpantavien rahapeliin välille ja siten rahapelitoimiluvanhaltijan ja yksinoikeustoimiluvanhaltijan välille.

Suomi toteaa, että valitun rahapelihaittoja ehkäisevän ja vähentävän rahapelipoliittisen tavoitteen mukaisesti esitysluonnoksessa sekä kilpaillussa markkinassa että yksinoikeuteen jäävässä markkinassa rahapeliin toimeenpanoon voidaan kohdistaa sellaisia välttämättömiä rajoituksia, jotka ovat perusteltuja rahapelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten, taloudellisten ja terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Toisin kuin Malta esittää, rahapelilaki sisältää asetuksenantovaltuudet tappiorajoista sekä rahapeliin ominaisuuksia koskevasta sääntelystä myös yksinoikeustoimiluvanhaltijan toimeenpanemien rahapeliin osalta.

Säännösteknisesti yksinoikeustoimiluvanhaltijan rahapeliin toimeenpanoa koskevat säännökset (31 §) ovat eri pykälässä kuin rahapelitoimiluvanhaltijan rahapeliin toimeenpanoa koskevat säännökset (32 §). Yksinoikeustoimiluvanhaltijan rahapeliin toimeenpanoa koskevat säännökset ovat kattavampia ja sisältävät enemmän asetuksenantovaltuuksia kuin vastaava rahapelitoimiluvanhaltijaa koskeva säännös. Sekä yksinoikeustoimiluvanhaltijan että rahapelitoimiluvanhaltijan rahapeliin toimeenpanon osalta asetuksenantovaltuudet tappiorajoista koskevat ainoastaan sellaisia rahapelejä, joihin voidaan havaita sisältyvän sellaisia ominaisuuksia, joiden perusteella voidaan päätellä tällaisiin rahapeleihin sisältyvän erityinen rahapelihaittojen riski. Asetuksella voitaisiin säätää esimerkiksi tappiorajoista sekä fyysisten rahapeliautomaattien (yksinoikeustoimiluvanhaltija) että sähköisten rahapeliautomaattien osalta (rahapelitoimiluvanhaltija). Ehdotetuilla säännöksillä ei siten ole asetettu yksinoikeustoimiluvanhaltijaa ja rahapelitoimiluvanhaltijaa eriarvoiseen asemaan.

Kuten Malta toteaa, jäsenvaltioilla on harkintavaltaa niiden määrittellessä omia kansallisia politiikkojaan. Edellä kuvattujen rahapeliin toimeenpanoa koskevien rajoittavien säännösten sisällyttäminen lainsäädäntöön on arvioitu olevan välttämätöntä, jotta rahapelihaittoja voitaisiin uudessa rahapelijärjestelmässä torjua. Ratkaisevaa rahapelihaittoihin liittyvien vaikutusten osalta on rahapeliin saatavuus eli se, miten helposti rahapelit ovat saatavilla, millaisia ne ovat luonteeltaan ja miten ne ovat pelattavissa. Saatavuuteen sisältyy rahapeliin näkyvyys ja markkinointi, niille altistuminen sekä pelaamiseen houkuttelevat elementit. Niin ikään rahapeliin saatavuuteen liittyvät rahapeliin kulutusta koskevat määrälliset ja ajalliset rajoitukset. Säännösehdoituksissa on myös huomioitu suhteellisuusperiaate siten, että osa toimeenpanoa koskevista rajoituksista perustuu suoraan lakiin, osasta voitaisiin tarvittaessa säätää alemman tasoisessa lainsäädännössä ja osa olisi toimiluvanhaltijoiden omaehtoisesti toteutettavissa olevia.

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Lopuksi

Malta toteaa yksityiskohtaisen lausuntonsa loppuhuomautuksista antavansa tunnustusta Suomen hallituksen ponnisteluille rahapelialan vapauttamiseksi ja pelaajien suojelutoimenpiteiden käyttöönottamiseksi ja suhtautuvansa niihin myönteisesti. Malta katsoo kuitenkin, että rahapelilain luonnoksen kollektiiviset vaikutukset uhkaavat EU:n sisämarkkinoiden perustana olevia perusvapauksia, koska rajoitukset eivät välttämättä ole suhteellisuuden, johdonmukaisuuden ja syrjintäkiellon periaatteiden mukaisia.

Johtopäätöksensä Suomi esittää näkemyksensä, että Suomi on johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti ottanut huomioon ehdotetussa uutta rahapelijärjestelmää koskevassa lainsäädännössään ne tavoitteet, joihin uuden, yksinoikeuden ja kilpaillun toimilupamarkkinan yhdistävän rahapelijärjestelmän käyttöönotolla pyritään.

Edellä esitetyn perusteella Suomi katsoo, että esitysluonnokseen sisältyvät lakiehdotukset ovat yhdenmukaisia unionin tuomioistuimen asettamien vaatimusten kanssa. Säännösehdotukset, jotka Malta on yksityiskohtaisessa lausunnossaan nostanut esille, ovat keskeinen osa laajaa uutta lainsäädäntökokonaisuutta ja välttämättömiä uudistukselle asetettujen, EU-tuomioistuimen hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi. Säännösehdotukset eivät myöskään ole edellä todetuin tavoin syrjiviä.

Suomi katsoo, että Maltan yksityiskohtainen lausunto ei anna aiheutta muutata lakiehdotuksia ennen esityksen antamista eduskunnalle sen käsiteltäväksi. Esityksen perusteluja on kuitenkin täydennetty.

Suomi tulee toimittamaan lakimuutokset tiedoksi komissiolle sen jälkeen, kun eduskunta on ne hyväksynyt ja tasavallan presidentti ne vahvistanut.

Euroopan komissio

Yhteysviranomainen direktiivin (EU) 2015/1535

Sähköposti: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu